

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ОПЕРАТИВНО-РЯТУВАЛЬНИХ СИЛ
КАФЕДРА ПОЖЕЖНО-РЯТУВАЛЬНОЇ ТА ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Організація роботи у непридатному для дихання середовищі

(назва навчальної дисципліни)

обов'язкова професійна

(обов'язкова загальна або обов'язкова професійна або вибіркова)

за освітньою (освітньо-професійною, освітньо-науковою) програмою

«Цивільний захист»

(назва освітньої програми)

підготовки

бакалавра очної форми навчання

(найменування освітнього ступеня)

у галузі знань **К «Безпека та оборона»**

(код та найменування галузі знань)

за спеціальністю **К10 – «Цивільна безпека»**

(код та найменування спеціальності)

Рекомендовано кафедрою **пожежно-
рятувальної та фізичної підготовки** на
2025- 2026

(назва кафедри)

навчальний рік.

Протокол від «29» серпня 2025 року № 3

Силабус розроблений відповідно до Робочої програми навчальної
дисципліни

«Організація роботи у непридатному для дихання середовищі»

(назва навчальної дисципліни)

Черкаси – 2025 рік

Загальна інформація про дисципліну

Анотація дисципліни

Знання отримані під час вивчення навчальної дисципліни «Організація роботи у непридатному для дихання середовищі» дозволяють виконувати обов'язки начальника караула під час несення служби, під час ліквідації наслідків надзвичайної ситуації та гасінні пожеж в непридатному для дихання середовищі у відповідності до вимог керівних документів, а також з урахуванням гендерного аспекту та питань гендерної рівності.

Даний курс передбачає формування у майбутнього фахівця чітких знань і вмінь щодо виконання посадових інструкцій керівного складу в непридатному для дихання середовищі та при організації газодимозахисної служби, з врахуванням:

- вимог нормативно-правових документів щодо організації та діяльності газодимозахисної служби ;
- призначення, принципів будови, тактико-технічних характеристик та організації експлуатації засобів індивідуального та колективного захисту;
- організації дотримання правил безпеки праці під час проведення всіх видів робіт з урахуванням вимог воєнного стану.

Відмінною особливістю даного курсу є те, що всі практичні заняття проводяться з використанням матеріально-технічної бази кафедри та НПРЧ НУЦЗ України, що дозволяє максимально приблизити до реальних умов відпрацювання питань, які виносяться на заняття.

Інформація про науково-педагогічного(них) працівника(ів)

Загальна інформація	Бородич Павло Юрійович, доцент кафедри пожежної та рятувальної підготовки факультету оперативно-рятувальних сил, к.т.н., доцент.
Контактна інформація	м. Черкаси, вул. Онопрієнка, 8 (територія СОК, четвертий поверх, викладацька кафедри ПРП). Номер телефону – 063-277-87-51.
E-mail	borodych_pavlo@nuczu.edu.ua
Наукові інтереси	1. Ергономічна експертиза діяльності газодимозахисників при ліквідації надзвичайних ситуацій. 2. Дослідження тактико-технічних характеристик засобів захисту.
Професійні здібності	Професійні знання і значний досвід роботи в викладанні технічних дисциплін
Наукова діяльність за освітнім компонентом	Брав участь у виконанні науково-дослідних робіт в яких досліджувались різні типи засобів органів дихання та особливості роботи в них газодимозахисників.

Час та місце проведення занять з дисципліни

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті Університету (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/timeTable/group>).

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру щочетверга з 15.00 до 16.00. В разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з викладачем.

Мета вивчення дисципліни: навчання методам та підходам, які застосовуються для вдосконалення системи експлуатації устаткування газодимозахисної служби, обґрунтування тактико-технічних вимог до засобів захисту, підвищення ефективності оперативної роботи газодимозахисників.

Основні завдання вивчення дисципліни: сформування у майбутнього фахівця чітких знань і вмінь щодо будови і принципу роботи засобів захисту, пожежної та аварійно-рятувальної техніки, і устаткування газодимозахисної служби, правила і прийоми роботи з ним.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен мати

знання:

- призначення, принцип дії, будову, тактико-технічні характеристики та правила експлуатації основних пожежно-рятувальних автомобілів, пожежно-технічного оснащення, обладнання та спорядження;
- вимоги безпеки праці під час виконання усіх видів робіт за призначенням з урахуванням вимог воєнного стану;
- роль та місце газодимозахисної служби у системі оперативної підготовки особового складу оперативно-рятувальної служби цивільного захисту з урахуванням вимог воєнного стану;
- значення газодимозахисної служби щодо підвищення оперативної готовності підрозділів оперативно-рятувальної служби цивільного захисту;
- організацію проведення занять з дисципліни з особовим складом підрозділів;
- призначення, будова, технічні характеристики, принцип роботи, прийоми роботи і обслуговування ізолюючих апаратів, вимоги до баз газодимозахисної служби і контрольних постів;
- зміст і організацію проведення занять з підготовки газодимозахисника;
- вимоги правил безпеки праці під час проведення навчально-тренувальних занять та інших видів робіт з урахуванням вимог воєнного стану.

уміння/навички:

- здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах;
- здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів

соціальної та етичної відповідальності та з урахуванням вимог воєнного стану.

комунікацію:

- донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації;
- спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

відповідальність та автономію:

- управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів;
- відповідальність за внесок до професійних знань і практики та оцінювання результатів діяльності команд та колективів;
- здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма здобуття освіти
	очна (денна)
Статус дисципліни (<i>обов'язкова загальна або обов'язкова професійна або вибіркова</i>)	<i>обов'язкова професійна</i>
Рік підготовки	1-й
Семестр	1 та 2-й
Обсяг дисципліни:	
- в кредитах ЄКТС	5
- кількість модулів	4
- загальна кількість годин	150
Розподіл часу за навчальним планом:	
- лекції (годин)	6
- практичні заняття (годин)	82
- семінарські заняття (годин)	-
- лабораторні заняття (годин)	-
- курсовий проект (робота) (годин)	-
- інші види занять (годин)	-
- самостійна робота (годин)	62
- індивідуальні завдання (науково-дослідне) (годин)	-
- підсумковий контроль (диференційний залік, екзамен)	1 та 2 семестр диференційний залік

Передумови для вивчення дисципліни

Передумовою для вивчення дисципліни «Організація роботи у непридатному для дихання середовищі» є необхідність вивчення дисциплін хімія, фізика та вища математика, за результатами вивчення необхідно вміти аналізувати і прогнозувати суспільні явища й процеси, знати нормативно-правові засади забезпечення пожежної безпеки, питання правового регулювання забезпечення пожежної безпеки об'єктів і територій..

Результати навчання та компетентності з дисципліни

Відповідно до освітньої програми «Пожежна безпека», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити:

- досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання

Програмні результати навчання	ПРН
Оцінювати обстановку на пожежі, розраховувати параметри розвитку пожежі та прогнозувати її наслідки. Обирати та передбачати пріоритетність застосування вогнегасних речовин для гасіння пожеж, автоматичних систем пожежогасіння, систем зв'язку та відповідних видів протипожежної техніки; визначити вид пожежно-технічного та спеціального оснащення, основні тактичні прийоми з обмеження розвитку пожежі та її ліквідування, а також заходи безпеки для особового складу, який приймає участь у гасінні пожежі.	ПРН16
Оцінювати технічний стан аварійно-рятувальної, протипожежної, спеціальної техніки, засобів зв'язку, обладнання димовидалення та пожежно-технічного оснащення, контролювати безпечну роботу ланок газодимозахисної служби.	ПРН20
Передбачати екологічно-збалансовану діяльність, необхідний рівень індивідуальної безпеки та психічного здоров'я у разі виникнення типових небезпечних подій.	ПРН24
Дисциплінарні результати навчання	аббревіатура
Здатність обґрунтовано винаходити рішення щодо дій з гасіння пожеж, рятування та евакуювання людей під час пожежі та проведенні інших пожежно-рятувальних робіт.	
-	

- формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Програмні компетентності (загальні та професійні)	ЗК, ПК
Здатність обґрунтовано винаходити рішення щодо дій з	СК25

гасіння пожеж, рятування та евакуювання людей під час пожежі та проведенні інших пожежно-рятувальних робіт.	
Здатність до розуміння характеристик аварійно-рятувальної, протипожежної, спеціальної техніки, засобів зв'язку, пожежно-технічного оснащення та застосування їх при гасінні пожеж.	СК27
Очікувані компетентності з дисципліни	<i>аббревіатура</i>
Здатність працювати у складі ланки газодимозахисної служби у загазованих, задимлених та хімічно забруднених середовищах.	

Програма навчальної дисципліни

Теми навчальної дисципліни:

МОДУЛЬ 1. АПАРАТИ АВТОНОМНОГО ДИХАННЯ СТИСНЕНИМ ПОВІТР'ЯМ З ВІДКРИТИМ КОНТУРОМ (ДАЛІ АСП) ТА КИСНЕВО-ІЗОЛЮЮЧІ ДИХАЛЬНІ АПАРАТИ.

Тема 1.1. Мета та основні завдання газодимозахисної служби.

Тема 1.2. Основні поняття про фізіологію та процесом дихання людини, вплив шкідливих речовин на організм людини та необхідність захисту органів дихання під час перебування у непридатному для дихання середовищі.

Тема 1.3. Класифікація засобів індивідуального захисту органів дихання (ЗІЗОД).

Тема 1.4. Особливості будови та принципу роботи апаратів автономного дихання стисненим повітрям з відкритим контуром.

Тема 1.5. Регенеративні дихальні апарати.

Тема 1.6. Контрольно-модульна робота № 1.

МОДУЛЬ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ГАЗОДИМОЗАХИСНОЇ СЛУЖБИ В ДСНС.

Тема 2.1. Система обслуговування захисних дихальних апаратів.

Тема 2.2. Включення газодимозахисників у ЗІЗОД та виключення з них. Робота в АСП на свіжому повітрі.

Тема 2.3. Контрольно-модульна робота № 2.

МОДУЛЬ 3. ОСОБЛИВОСТІ ОПЕРАТИВНИХ ДІЙ З ВИКОРИСТАННЯМ ЗІЗОД У НЕПРИДАТНОМУ ДЛЯ ДИХАННЯ СЕРЕДОВИЩІ.

Тема 3.1. Розрахунок безпечних параметрів роботи ланки ГДЗС в непридатному для дихання середовищі.

Тема 3.2. Формування та спорядження ланки ГДЗС, організація роботи поста безпеки ГДЗС, організація зв'язку з ланкою ГДЗС, обов'язки посадових осіб ГДЗС.

Тема 3.3. Пересування та порядок виконання робіт ланкою ГДЗС у непридатному для дихання середовищі з урахуванням вимог воєнного

стану.

Тема 3.4. Робота в АСП на свіжому повітрі та в ТДК. Транспортування «постраждалого» з урахуванням вимог воєнного стану.

Тема 3.5. Робота газодимозахисників у ЗІЗОД на відкритій місцевості, в обмеженому або замкнутому просторі, в умовах високої та низької температури та хімічного забруднення з урахуванням вимог воєнного стану.

Тема 3.6. Контрольно-модульна робота № 3.

МОДУЛЬ № 4. Організація роботи баз і постів ГДЗС.

Тема 4.1. Порядок зберігання та транспортування ЗІЗОД. Базы та пости ГДЗС. Організація технічного обслуговування, очищення та дезінфекції ЗІЗОД.

Тема 4.2. Заходи безпеки під час роботи газодимозахисників у ЗІЗОД. Дії в разі виникнення нештатних ситуацій з урахуванням вимог воєнного стану.

Тема 4.3. Робота в АСП. Подолання лабіринту.

Тема 4.4. Контрольно-модульна робота № 4.

Тема 4.5. Отримання допуску до самостійної роботи в АСП.

Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять:

Назви модулів і тем	Очна (денна) форма					
	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські) заняття	лабораторні заняття (інші види занять)	самостійна робота	поточний контроль	
1- й семестр						
МОДУЛЬ 1. АПАРАТИ АВТОНОМНОГО ДИХАННЯ СТИСНЕНИМ ПОВІТРЯМ З ВІДКРИТИМ КОНТУРОМ (ДАЛІ АСП) ТА КИСНЕВО-ІЗОЛЮЮЧІ ДИХАЛЬНІ АПАРАТИ.						
Тема 1.1. Мета та основні завдання газодимозахисної служби.	6	2			4	-
Тема 1.2. Основні поняття про фізіологію та процесом дихання людини, вплив шкідливих речовин на організм людини та необхідність захисту органів дихання під час	6	2			4	-

перебування у непридатному для дихання середовищі.						
Тема 1.3. Класифікація засобів індивідуального захисту органів дихання (ЗІЗОД).	6	2			4	-
Тема 1.4. Особливості будови та принципу роботи апаратів автономного дихання стисненим повітрям з відкритим контуром.	10		6		4	тест або опитування, практичні завдання
Тема 1.5. Регенеративні дихальні апарати.	10		6		4	тест або опитування, практичні завдання
Тема 1.6. Контрольно-модульна робота № 1.	2		2			тест
Разом за модулем 1	40	6	14		20	
МОДУЛЬ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ГАЗОДИМОЗАХИСНОЇ СЛУЖБИ В ДСНС.						
Тема 2.1. Система обслуговування захисних дихальних апаратів.	10		6		4	тест або опитування, практичні завдання
Тема 2.2. Включення газодимозахисників у ЗІЗОД та виключення з них. Робота в АСП на свіжому повітрі.	10		6		4	тест або опитування, практичні завдання
Тема 2.3. Контрольно-модульна робота № 2.	2		2			тест
Разом за модулем 2	22		14		8	
2 - й семестр						
МОДУЛЬ № 3. ОСОБЛИВОСТІ ОПЕРАТИВНИХ ДІЙ З ВИКОРИСТАННЯМ ЗІЗОД У НЕПРИДАТНОМУ ДЛЯ ДИХАННЯ СЕРЕДОВИЩІ.						
Тема 3.1. Розрахунок безпечних параметрів роботи ланки ГДЗС в непридатному для дихання середовищі.	12		6		6	тест або опитування, практичні завдання
Тема 3.2. Формування та спорядження ланки ГДЗС, організація	10		6		4	тест або опитування, практичні

роботи поста безпеки ГДЗС, організація зв'язку з ланкою ГДЗС, обов'язки посадових осіб ГДЗС.						завдання
Тема 3.3. Пересування та порядок виконання робіт ланкою ГДЗС у непридатному для дихання середовищі з урахуванням вимог воєнного стану.	10		6		4	тест або опитування, практичні завдання
Тема 3.4. Робота в АСП на свіжому повітрі та в ТДК. Транспортування «постраждалого» з урахуванням вимог воєнного стану.	10		6		4	тест або опитування, практичні завдання
Тема 3.5. Робота газодимозахисників у ЗІЗОД на відкритій місцевості, в обмеженому або замкнутому просторі, в умовах високої та низької температури та хімічного забруднення з урахуванням вимог воєнного стану.	10		6		4	тест або опитування, практичні завдання
Тема 3.6. Контрольно-модульна робота № 3.	2		2			тест
Разом за модулем 3	54		32		22	
МОДУЛЬ № 4. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ БАЗ І ПОСТІВ ГДЗС.						
Тема 4.1. Порядок зберігання та транспортування ЗІЗОД. Бази та пости ГДЗС. Організація технічного обслуговування, очищення та дезінфекції ЗІЗОД.	10		6		4	тест або опитування, практичні завдання

Тема 4.2. Заходи безпеки під час роботи газодимозахисників у ЗІЗОД. Дії в разі виникнення нештатних ситуацій з урахуванням вимог воєнного стану.	10		6		4	тест або опитування, практичні завдання
Тема 4.3. Робота в АСП. Подолання лабіринту.	10		6		4	тест або опитування, практичні завдання
Тема 4.4. Контрольно-модульна робота № 4.	2		2			тест
Тема 4.5. Отримання допуску до самостійної роботи в АСП.	2		2			тест, практичні завдання
Разом за модулем 4	34		22		12	
Разом	150	6	82		62	

Теми практичних занять (у разі потреби)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Особливості будови та принципу роботи апаратів автономного дихання стисненим повітрям з відкритим контуром.	6
2.	Регенеративні дихальні апарати.	6
3.	Контрольно-модульна робота № 1.	2
4.	Система обслуговування захисних дихальних апаратів.	6
5.	Включення газодимозахисників у ЗІЗОД та виключення з них. Робота в АСП на свіжому повітрі.	6
6.	Контрольно-модульна робота № 2.	2
7.	Розрахунок безпечних параметрів роботи ланки ГДЗС в непридатному для дихання середовищі.	6
8.	Формування та спорядження ланки ГДЗС, організація роботи поста безпеки ГДЗС, організація зв'язку з ланкою ГДЗС, обов'язки посадових осіб ГДЗС.	6
9.	Пересування та порядок виконання робіт ланкою ГДЗС у непридатному для дихання середовищі з урахуванням вимог воєнного стану.	6
10.	Робота в АСП на свіжому повітрі та в ТДК. Транспортування «постраждалого» з урахуванням вимог	6

	воєнного стану.	
11.	Робота газодимозахисників у ЗІЗОД на відкритій місцевості, в обмеженому або замкнутому просторі, в умовах високої та низької температури та хімічного забруднення з урахуванням вимог воєнного стану.	6
12.	Контрольно-модульна робота № 3.	2
13.	Порядок зберігання та транспортування ЗІЗОД. Бази та пости ГДЗС. Організація технічного обслуговування, очищення та дезінфекції ЗІЗОД.	6
14.	Заходи безпеки під час роботи газодимозахисників у ЗІЗОД. Дії в разі виникнення нештатних ситуацій з урахуванням вимог воєнного стану.	6
15.	Робота в АСП. Подолання лабіринту.	6
16.	Контрольно-модульна робота № 4.	2
17.	Отримання допуску до самостійної роботи в АСП.	2
Разом		82 год.

Орієнтовна тематика індивідуальних завдань (за наявності)

Виконання індивідуального завдання не є обов'язковим.

Індивідуальні завдання виконуються здобувачами під час самостійної роботи. Формами виконання індивідуальних завдань є: написання рефератів, есе, дайджесту, аналітичного огляду, аналізу практичних та проблемних ситуацій, підготовка результатів власних досліджень та ін.

Тематика індивідуальних завдань, що наведена у програмі є орієнтовною та надається здобувачам згідно варіантів. Розкриття теми індивідуальної роботи, що повинно відповідати таким критеріям як: актуальність та відповідність завданням навчальної дисципліни.

1. Небезпечні чинники пожежі в умовах воєнного стану.
2. Класифікація засобів індивідуального захисту органів дихання.
3. Спрощені розрахунки перебування ланки ГДЗС у непридатному для дихання середовищі при застосуванні бронезахисту.
4. Групові засоби захисту.
5. Регенеративні дихальні апарати.
6. Апарати на хімічно пов'язаному кисню.
7. Конструктивні особливості апаратів на стисненому повітрі.
8. Конструктивні особливості киснево-ізолюючих апаратів.
9. Конструктивні особливості апаратів на хімічно-пов'язаному кисні.
10. Конструктивні особливості шлангових апаратів.
11. Конструктивні особливості фільтруючих протигазів.
12. Централізоване обслуговування ізолюючих апаратів.
13. Очищення та дезінфекція ЗІЗОД у процесі експлуатації.
14. Загальні правила підтримання ЗІЗОД в працездатному стані.
15. Контрольні прилади для перевірки ЗІЗОД.

16. Конструктивні особливості кисневих компресорів.
17. Конструктивні особливості повітряних компресорів.
18. Класифікація компресорного обладнання ГДЗС.
19. Теплодимокамери.
20. Тренажери для підготовки газодимозахисників до роботи в умовах воєнного стану.
21. Засоби захисту шкіри та колективні засоби захисту.
22. Особливості роботи газодимозахисників під час ліквідації аварій з викидами НХР.
23. Класифікація димососів.
24. Конструктивні особливості димососів з електроприводом.
25. Конструктивні особливості димососів з мотоприводом.
26. Конструктивні особливості димососів з гідроприводом.
27. Автомобілі газодимозахисної служби.

Форми та методи навчання і викладання

Вивчення навчальної дисципліни реалізується в таких формах: навчальні заняття за видами, консультації, контрольні заходи, самостійна робота.

В навчальній дисципліні використовуються **такі методи навчання і викладання:**

- методи навчання за джерелами набуття знань: словесні методи навчання (лекція, пояснення, бесіда, інструктаж);наочні методи навчання (ілюстрація, демонстрація, спостереження);практичні методи навчання (практична робота, виїзні заняття);
- інноваційні методи навчання: робота з навчально-методичною літературою та відео метод; навчання з використанням технічних ресурсів; інтерактивні методи; методи організації навчального процесу, що формують соціальні навички;
- науково-дослідна робота;
- самостійна робота.

Оцінювання освітніх досягнень здобувачів вищої освіти

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- тестування за кожною темою дисципліни;
- виконання контрольно-модульних робіт;
- виконання завдань на тренажерах «Лабіринт», «Вузький лаз», «Орбітрек», «Бігова доріжка»;
- виконання оперативних завдань у приміщеннях «Житлова зона», «Промислова зона».

Критерії оцінювання

Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль результатів навчання здобувачів освіти проводиться у формі індивідуального опитування; фронтального опитування; тестового контролю знань з використанням системи тестування OpenTest.

Поточний контроль першого та другого модулів дисципліни проводиться у формі тестування на кожному практичному занятті. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу). Поточний контроль третього модуля передбачає виконання практичних завдань на тренажерах «Лабіринт», «Вузький лаз», «Орбітрек», «Бігова доріжка», а також виконання оперативних завдань у приміщеннях «Житлова зона», «Промислова зона» у спеціально облаштованій теплодимокамері. Модульна контрольна робота першого та другого модулів є складовою підсумкового контролю і здійснюється для здобувачів денної форми через тестування в комп'ютерних аудиторіях та для здобувачів заочної форми у вигляді письмової роботи. Виконання практичних завдань на тренажерах «Лабіринт», «Вузький лаз», «Орбітрек», «Бігова доріжка», а також виконання оперативних завдань у приміщеннях «Житлова зона», «Промислова зона» є складовою підсумкового контролю здобувачів денної та заочної форми навчання за результатами вивчення 3 модуля дисципліни.

Підсумковий контроль - диференційний залік проводиться з використанням системи тестування OpenTest.

Розподіл та накопичення балів, які отримують здобувачі, за видами навчальних занять та контрольними заходами з дисципліни за перший семестр

Поточний контроль та самостійна робота					
Модуль 1					
Т 1.1	Т 1.2	Т 1.3	Т 1.4	Т 1.5	Модульна контрольна робота № 1
5	5	5	5	5	20
Модуль 2					
Т 2.1	Т 2.2	Модульна контрольна робота № 2	Диференційний залік	Сума балів за дисципліну за семестр	
5	5	20	25	100	
Модуль 3					
Т 3.1	Т 3.2	Т 3.3	Т 3.4	Т 3.5	Модульна контрольна робота № 3
5	5	5	5	5	20
Модуль 4					
Т 4.1	Т 4.2	Т 4.3	Модульна контрольна	Диференційний залік	Сума балів за дисципліну за

			робота № 4		семестр
5	5	5	20	20	100

Поточний контроль.

Проводиться на кожному практичному занятті. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) за набутими навичками під час вивчення теоретичного матеріалу та виконання завдань практичних робіт.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на практичному занятті:

- 5,0 балів – 10 правильних відповідей на тестові питання;
- 4,5 бали – 9 правильних відповідей на тестові питання;
- 4,0 бали – 8 правильних відповідей на тестові питання;
- 3,5 бали – 7 правильних відповідей на тестові питання;
- 3,0 бали – 6 правильних відповідей на тестові питання;
- 2,5 бали – 5 правильних відповідей на тестові питання;
- 2,0 бали – 4 правильних відповідей на тестові питання;
- 0 балів – 0-3 правильних відповідей на тестові питання.

Викладачем фіксується кількість правильних відповідей на 10 питань тестового контролю.

Модульний контроль.

Модульна контрольна робота №1-№4 є складовою поточного контролю і здійснюється через проведення тестового контролю в середовищі Open Test 2 під час проведення останнього практичного заняття в межах окремого залікового модуля.

Критерії оцінювання знань здобувачів при виконанні модульної контрольної роботи №1-№4:

- 20 балів – не менше 18 вірних відповідей на тестові питання;
- 16 балів – не менше 16 вірних відповідей на тестові питання;
- 13 балів – не менше 13 вірних відповідей на тестові питання;
- 11 балів – не менше 11 вірних відповідей на тестові питання;
- 10 балів – не менше 10 вірних відповідей на тестові питання;
- 7 балів – не менше 7 вірних відповідей на тестові питання;
- 0 балів – менше 7 вірних відповідей на тестові питання.

Індивідуальні завдання.

Виконання індивідуального завдання не є обов'язковим, але за умов його добровільного та успішного виконання нараховується додаткові 10 балів, що дає можливість підвищити рівень оцінки знань з дисципліни. В якості індивідуальних завдань при вивченні дисципліни можуть бути підготовка рефератів, доповідей на конференціях, участь у конкурсах

наукових робіт за тематикою дисципліни.

Критерії оцінювання індивідуальних завдань в діапазоні від 0 до 10 балів:

10-9 балів – самостійна робота здобувачем виконана в повному обсязі;

8-7 бали – робота виконана в повному обсязі, але допущені незначні помилки;

6-5 бали – виконана частина роботи складає менше 50 % від загального обсягу;

4-3 бали – обсяг виконаних завдань складає менше 25 % від загального обсягу;

2-1 бал – в цілому обсяг виконаних завдань складає менше 10 % від загального обсягу;

0 балів – завдання, передбачене для індивідуальної самостійної роботи, здобувачем не виконане.

Викладачем оцінюється розуміння здобувачем вищої освіти висвітленої теми, послідовність під час відповіді, самостійність мислення, впевненість в правоті своїх суджень, вміння виділяти головне, вміння робити висновки, показувати перспективу розвитку ідеї або проблеми, відсоток унікальності та запозичення текстового документу (плагіат), уміння публічно чи письмово представити звітний матеріал.

Підсумковий контроль.

Диференційний залік перший семестр

Диференційний залік є формою підсумкового контролю і здійснюється через проведення тестового контролю в середовищі Open Test 2 під час проведення останнього практичного заняття в межах окремого залікового модуля.

Критерії оцінювання знань здобувачів:

25 балів – не менше 18 вірних відповідей на тестові питання;

22 бал – не менше 16 вірних відповідей на тестові питання;

18 балів – не менше 13 вірних відповідей на тестові питання;

13 балів – не менше 11 вірних відповідей на тестові питання;

12 балів – не менше 10 вірних відповідей на тестові питання;

8 балів – не менше 7 вірних відповідей на тестові питання;

0 балів – менше 7 вірних відповідей на тестові питання.

Диференційний залік другий семестр

Диференційний залік є формою підсумкового контролю і здійснюється через проведення тестового контролю в середовищі Open Test 2 під час проведення останнього практичного заняття в межах окремого залікового модуля.

Критерії оцінювання знань здобувачів:

20 балів – не менше 36 вірних відповідей на тестові питання;

16 балів – не менше 32 вірних відповідей на тестові питання;

13 балів – не менше 26 вірних відповідей на тестові питання;

- 11 балів – не менше 22 вірних відповідей на тестові питання;
- 10 балів – не менше 20 вірних відповідей на тестові питання;
- 7 балів – не менше 14 вірних відповідей на тестові питання;
- 0 балів – менше 14 вірних відповідей на тестові питання.

Перелік теоретичних питань для підготовки до підсумкового контролю:

1. Мета та основні завдання газодимозахисної служби.
2. Основні поняття про фізіологію та процесом дихання людини, вплив шкідливих речовин на організм людини та необхідність захисту органів дихання під час перебування у непридатному для дихання середовищі.
3. Класифікація засобів індивідуального захисту органів дихання (ЗІЗОД).
4. Будова та принцип роботи основних вузлів апаратів автономного дихання стисненим повітрям з відкритим контуром.
5. Особливості будови та принципу роботи АСП Drager.
6. Особливості будови та принципу роботи АСП Auer.
7. Киснево-ізолюючі дихальні апарати зі стисненим киснем.
8. Дихальні апарати з хімічно-зв'язаним киснем.
9. Засоби групового захисту органів дихання.
10. Структура газодимозахисної служби, обов'язки посадових осіб задіяних в організації та забезпеченні функціонування ГДЗС.
11. Оперативна перевірка АСП.
12. Перевірка перед постановкою до оперативного розрахунку.
13. Включення газодимозахисників у ЗІЗОД та виключення з них.
14. Розрахунок безпечних параметрів роботи ланки ГДЗС в непридатному для дихання середовищі в АСП.
15. Розрахунок безпечних параметрів роботи ланки ГДЗС в непридатному для дихання середовищі в КІА.
16. Застосування ЗІЗОД з урахуванням вимог воєнного стану.
17. Формування та спорядження ланки ГДЗС.
18. Організація роботи поста безпеки ГДЗС (КПП ГДЗС).
19. Норми визначені Положенням про газодимозахисну службу ДСНС.
20. Пересування та порядок виконання робіт ланкою ГДЗС у непридатному для дихання середовищі з урахуванням вимог воєнного стану.
21. Особливості пошуку та рятування людей у непридатному для дихання середовищі з урахуванням вимог воєнного стану.
22. Проведення розвідки з пошуком «постраждалого» з урахуванням вимог воєнного стану.
23. Застосування ланок ГДЗС в умовах високої та низької температури та хімічного забруднення.
24. Робота газодимозахисників у ЗІЗОД на відкритій місцевості, в обмеженому або замкнутому просторі з урахуванням вимог воєнного стану.
25. Димовидалення на пожежі, вплив продуктів горіння на розвиток пожежі та небезпечні явища на пожежі.
26. Порядок зберігання та транспортування ЗІЗОД.
27. Бази та пости ГДЗС.

28. Організація технічного обслуговування, очищення та дезінфекції ЗІЗОД.
29. Заходи безпеки під час роботи газодимозахисників у ЗІЗОД. Дії в разі виникнення нештатних ситуацій з урахуванням вимог воєнного стану.
30. Організація підготовки газодимозахисників.

Політика викладання навчальної дисципліни

1. Активна участь в обговоренні навчальних питань, попередня підготовка до практичних занять за рекомендованою літературою, якісне і своєчасне виконання завдань.
2. Сумлінне виконання розкладу занять з навчальної дисципліни (здобувачі вищої освіти, які запізнилися на заняття, до заняття не допускаються).
3. З навчальною метою під час заняття мобільними пристроями дозволяється користуватися тільки з дозволу викладача.
4. Здобувач вищої освіти має право дізнатися про свою кількість накопичених балів у викладача навчальної дисципліни та вести власний облік цих балів.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Нормативні документи

1. Освітньо-професійна програма «Пожежна безпека» підготовки здобувача на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти за спеціальністю К8 «Пожежна безпека» галузі знань К «Безпека та оборона».

Базові нормативно-правові акти

1. Кодекс цивільного захисту України № 5403-VI. (2012). Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17>.
2. Закон України «Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності» (2022). URL: Про основні засади державної від 13.12.2022 №2834-IX (rada.gov.ua).
3. Наказ ДСНС України від 23.06.2014 №335 "Про затвердження Концепції патріотичного виховання особового складу органів і підрозділів ДСНС України".
4. Довідка за добу про надзвичайні ситуації техногенного, природного та іншого характеру на території України <https://dsns.gov.ua/uk/dovidka-za-dobu>.
5. Наказ МВС України від 25.09.2023 № 780 «Про затвердження Порядку організації роботи органів управління та підрозділів, закладів освіти системи ДСНС під час підготовки особового складу, гасіння пожеж, ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій та інших небезпечних подій в умовах екстремальних температур, задимленості, загазованості, радіоактивного, хімічного забруднення та біологічного зараження». URL: https://zakononline.com.ua/documents/show/523661___762649.

6. Наказ ДСНС України від 31.10.2023 №870 «Про затвердження Положення про газодимозахисну службу Державної служби України з надзвичайних ситуацій». URL: <http://surl.li/mulxsa>

7. Наказ ДСНС від 27.06.2024 № 680 «Про затвердження Методичних рекомендації з підготовки газодимозахисників ДСНС України». <https://if.dsns.gov.ua/upload/2/2/0/7/0/2/3/metodicni-rekomendaciyi-po-gdzs-680.pdf>

8. Наказ МВС України від 26.05.2020, № 412 «Про затвердження Порядку підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0496-20#Text>

9. Наказ МВС України від 10.02.2022 № 116 «Про затвердження Порядку організації внутрішньої, гарнізонної та караульної служб в органах та підрозділах Державної служби України з надзвичайних ситуацій». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0534-22#Text>

10. Наказ МВС України від 15.06.2017 № 511 «Про затвердження Порядку організації службової підготовки осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0835-17>

11. Наказ МВС України від 26.04.2018 № 340 «Про затвердження Статуту дій у надзвичайних ситуаціях органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту та Статуту дій органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту під час гасіння пожеж». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0801-18>

12. Наказ МНС України від 07.05.2007 № 312 «Про затвердження Правил безпеки праці в органах і підрозділах МНС України». URL: <http://surl.li/olentc>

13. Наказ ДСНС України № 375 від 02.04.2024 «Про затвердження Рекомендацій про особливості виконання органами управління та підрозділами ДСНС завдань за призначенням у населених пунктах і на територіях під час збройної агресії». URL: <https://lv.dsns.gov.ua/upload/2/1/9/5/7/1/6/rekomendaciyi-shhodo-dii-pid-cas-zbroinoiyi-agresiyi.pdf>

Допоміжні

1. Методологічні підходи до організації національно-патріотичного виховання курсантів ЗВО системи МВС і формування у них патріотизму як комплексної особистісної і базової професійної якості / Інна Ящук, Наталія Казакова // Молодь і ринок. — 2023. — № 8.

2. Основи створення та експлуатації засобів індивідуального захисту / Стрілець В.М., Ковальов П.А., Бородич П.Ю., Росоха С.В. — Харків : НУЦЗУ, 2014. — 360 с.

3. Дії підрозділів ДСНС України в умовах воєнного стану: навчальний посібник / за ред. М. Ковалю. Львів: ЛДУБЖД, 2023. 308 с.

4. Ковалишин В.В., Луц В.І., Пархоменко Р.В. Основи підготовки газодимозахисника : навч. посіб. Львів: Вид-во ЛДУ БЖД, 2015. 525 с.

5. ДСТУ EN 137:2017 (EN 137:2006, IDT) Засоби індивідуального захисту органів дихання. Апарати дихальні автономні резервуарні зі стисненим повітрям. Вимоги, випробування, маркування. URL: <http://csm.kiev.ua/nd/nd.php?z=137&st=0&b=1>

6. ДСТУ EN 149:2017 (EN 149:2001 + A1:2009, IDT). Засоби індивідуального захисту органів дихання. Фільтрувальні півмаски для захисту від аерозолів. Вимоги, випробування, маркування. URL: <http://csm.kiev.ua/nd/nd.php?z=137&st=0&b=1>

7. ДСТУ EN 403:2017 (EN 403:2004, IDT). Засоби індивідуального захисту органів дихання для самоврятування. Пристрої фільтрувальні з капюшоном для самоврятування під час пожежі. Вимоги, випробування, маркування. URL: <http://csm.kiev.ua/nd/nd.php?z=137&st=0&b=1>

8. ДСТУ EN 1146:2017 (EN 1146:2005, IDT). Засоби індивідуального захисту органів дихання для саморятування. Автономні резервуарні дихальні апарати зі стисненим повітрям і капюшоном (рятувальні апарати зі стисненим повітрям і капюшоном). Вимоги, випробування, маркування. URL: <http://csm.kiev.ua/nd/nd.php?z=137&st=0&b=1>

9. Засоби індивідуального захисту органів дихання. Фільтри з дихальними шлангами (позамаскові фільтри): протиаерозольні, протигазові та комбіновані. Вимоги, випробування, маркування. URL: <http://csm.kiev.ua/nd/nd.php?z=137&st=0&b=1>

Інформаційні ресурси

1. Сторінка Генерального штабу ЗСУ / General Staff of the Armed Forces of Ukraine: Оперативна інформація щодо російського вторгнення [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.facebook.com/GeneralStaff.ua/?locale=uk_UA.

2. <https://www.rada.gov.ua/>

3. <https://www.kmu.gov.ua/>

4. <https://mvs.gov.ua/>

5. <https://dsns.gov.ua/>

6. <https://nuczu.edu.ua/ukr/>

7. <http://repositsc.nuczu.edu.ua/>

Розробник:

Доцент кафедри

пожежно-рятувальної та

фізичної підготовки

кандидат технічних наук, доцент

Павло БОРОДИЧ